

АНАЛІЗ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ М'ЯСА ПТИЦІ ТА ЯЄЦЬ В УКРАЇНІ

Паденко Євгеній Олегович,
студент 6-го курсу, економіки агробізнесу
Садовник Олександр Володимирович
науковий керівник
к. е. н., доцент кафедри
бізнес-економіки та підприємництва
Київський національний
економічний університет ім. В.Гетьмана
м. Київ, Україна

Введення. Ринок курячих яєць є однією з основ стабільного розвитку східноєвропейської економіки. Це пов'язано в першу чергу з тим, що яйця як харчовий продукт є одним з найважливіших продуктів, доступним, поживним та необхідним. Крім того, особливе розташування країн Східної Європи, особливо України, їх кліматичні особливості є сприятливими для розвитку галузі.

Ціль роботи. Сучасний стан економіки України та країн Східної Європи вимагає подальшого ретельного вивчення підвищення ефективності діяльності підприємства. Сюди входять вимоги щодо вдосконалення та контролю якості продукції, впровадження сучасних систем управління безпекою продукції, інтенсифікація виробництва при економії ресурсів, зменшення споживання енергії та загальне зниження витрат. Слід розуміти, що всі вимоги повинні забезпечуватися в умовах невизначеної цінової політики та нестабільності в економіці. Тому стабільність і навіть виживання бізнесу залежить від збалансованого рішення щодо мінімізації витрат, поліпшення якості продукції до норм та стандартів ЄС, підвищення прибутковості.

Матеріали і методи. Аналіз ринку яєць складений на основі аналізу статистичних даних за допомогою відкритого ресурсу Державної служби статистики України. В ході виконання роботи використовувалися такі методи:

економічно-статистичний, дедукції, спостереження, порівняння, узагальнення та аналізу.

Результати та обговорення. Аналізуючи виробництво птиці у Східній Європі, можна зробити деякі попередні висновки. По-перше, існує загальна тенденція до збільшення виробництва птиці (рис. 1), включаючи збільшення кількості курей, збільшення та консолідацію компаній, що займаються виробництвом продукції з птиці, включаючи виробництво курятини та яєць.

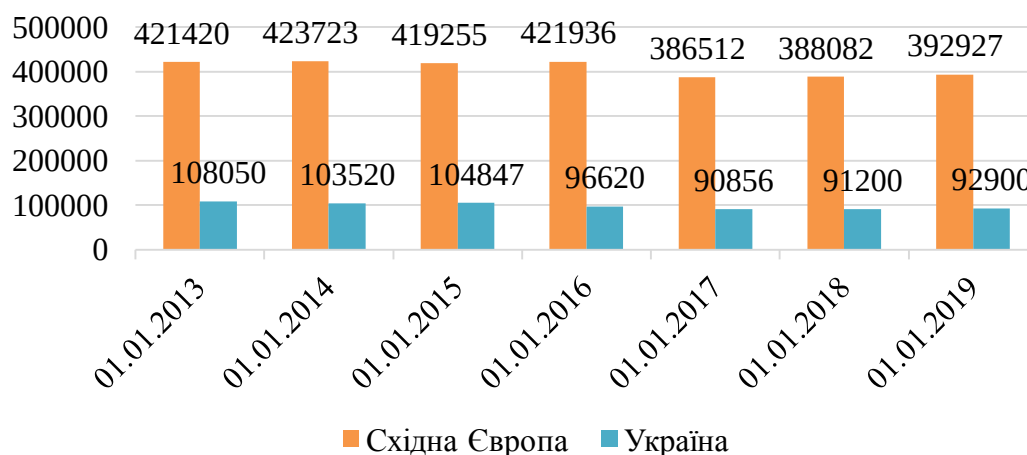

Рисунок 1. Вартість продукції птахівництва в Україні та Східній Європі, тис. дол. США

Попит на яйця зростає з року в рік у всьому світі. Однак дані вказують на те, що населення деяких країн Східної Європи ще не досягло стандартів раціонального споживання білкових продуктів, включаючи птицю - м'ясо та яйця. В останні роки споживання курячого м'яса та яєць становило до 75% від раціональних норм. [1]

В останні роки на ситуацію з виробництвом птиці в Україні негативно впливали такі основні фактори: втрата Україною деяких територій та пов'язані з цим військові дії у східній частині країни, спад у деяких секторах української економіки; зниження купівельної спроможності протягом 2014–2016 років. Обмежуючими факторами для птахівництва є зростання виробничих витрат. Навіть за сучасних технологій розведення тварин та птахів важко досягти бажаного економічного ефекту. Таким чином, витрати на птахівницьку галузь

значною мірою залежать від витрат на корми [3]. Вони, в свою чергу, залежать від ціни на зерно, білки, вітамінні та мінеральні добавки. У структурі витрат кормова складова займає до 70%. Крім того, на загальну вартість впливає зростання заробітної плати, значно вища вартість енергії, ветеринарних препаратів тощо.

Важливим фактором отримання прибутку від виробництва курячих яєць є ціна їх продажу. Це досить складна прогнозована величина, яка може мати коливання як у напрямку збільшення, так і в сторону зменшення протягом року. На коливання ціни продажу яйця впливає безліч факторів: від макроекономічних факторів, таких як стан українського експорту яєць, до цінової політики гігантських компаній (Авангард, Овостар та ін.), які через більшу концентрацію та інтеграцію виробництва, можуть мати більше можливостей зменшити їх собівартість, а отже, зниження ціни продажу у пікові періоди збору яєць. Сезонні коливання ціни на курячі яйця також мають місце на українському ринку (рис. 2).

Найбільшими виробниками м'яса птиці в Україні є МХП, Комплекс "Агромарс", ТОВ "Птахокомплекс" Дніпровський "", Корпорація "Агро-Піч", АТ "Володимир-Волинська птахофабрика". Найбільші виробники яєць: Avangardco IPL, ТОВ "Овостар", ГК "ІнтерЗапоріжжя", Avias 2000 ТОВ, ПФ "Крупець", ТОВ "Птахофабрика Поділля", ПАТ "Тернопільська птахофабрика" [2].

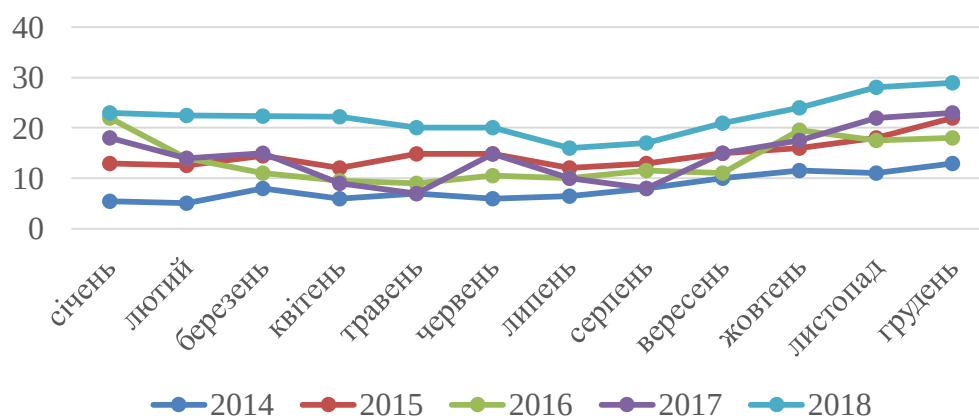

Рисунок 2. Динаміка цін на курячі яйця в Україні в 2014-2018 рр.

В останні роки спостерігається тенденція до зменшення імпорту продукції птахівництва. Основним постачальником курячого м'яса на український ринок була Польща, на частку якої припадає приблизно половина обсягу поставок. Німеччина посідає друге місце з часткою 28% у структурі імпорту.

Найвищий попит на українську птицю є в Іраці, Казахстані та Нідерландах. Основними імпортерами яєць були ОАЕ (8,19 млн. доларів), які придбали 8,47 тис. тон продукту. Позаду них Ірак, який придбав 5,38 тис. тон яєць за 5,19 млн доларів. Далі - Катар з 1,88 тис. он яєць на 1,81 млн. доларів.

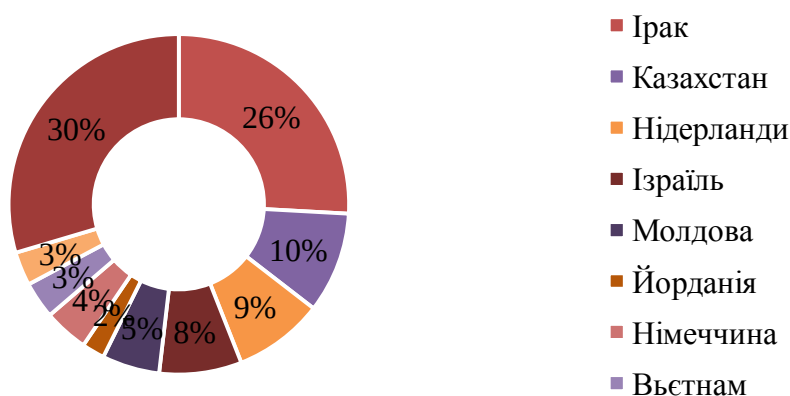

Рисунок 3. Основні країни-імпортери м'яса птиці з України, 2019 р.

Основними країнами-імпортерами яєць та яєчних продуктів є Близький Схід. Також у зв'язку з цим розширюються відносини з країнами африканського континенту. Україна також отримала квоту на експорт яєць до Європейського Союзу.

Висновки. Таким чином, основними напрямками вдосконалення виробництва з метою підвищення ефективності птахівництва визначаються:

— вдосконалення біотехнологічних процесів, забезпечення комплексу заходів щодо вдосконалення птиці, відповідність щільності виселення птахів у пташнику, правильне харчування науково обґрунтованим нормам споживання поживних речовин та елементів;

- дотримання основних параметрів мікроклімату, вентиляція, освітлення в приміщенні, своєчасна дезінфекція, профілактика захворювань;
- поліпшення зберігання продуктів птахівництва під час руху сировини та продуктів від птахокомплексу до споживача;
- використання побічних продуктів птиці для отримання цінних добрив для худоби;
- забезпечення максимального збереження харчової цінності та якості, дотримання умов зберігання та строків її реалізації;
- удосконалення методологічних основ державного нагляду за якістю та безпекою харчових продуктів та сировини;
- створення сучасної інструментальної аналітичної бази та контролю якості та безпеки харчової сировини та харчових продуктів;
- допомога державного та місцевого самоврядування щодо підтримки інновацій у сільському господарстві та птахівництві, зокрема, що вимагає потоків інвестицій на державному рівні.

Список використаної літератури

1. FAO: Worldmarketofpoultry. Retrieved from: <http://www.fao.org>
2. Karpenko, S. N. (2015). State of the industry and prospects of development of poultry in Ukraine. Report on the XI International Conference "Poultry – 2015". Truskavets. Foods and facts, 10(62), 6–7.
3. Kolos, N. (2014). Fromabilities – onrequest. Nasheptakhivnytstvo, 3(33), 6–9.